Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Głagolityzm chorwacki – dzieje, rola i spuścizna - ćwiczenia, PG_00189913						
Kierunek studiów	Slawistyka (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Marek Włodkowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z fenomenem głagolityzmu chorwackiego w jego kontekście historycznym, językowym i kulturowym oraz przybliżenie słuchaczom jego oddziaływania na współczesny język i kulturę Chorwacji.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SLAWMU2_W03] Zna w pogłębionym stopniu teorie, metodologie i narzędzia opisu z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii, również w językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student zna w pogłębionym stopniu teorie, metodologie i narzędzia opisu dotyczące tematu zajęć	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWMU2_W01] Zna w pogłębionym stopniu terminologię językoznawczą, literaturoznawczą, oraz z obszaru nauk o kulturze i religii – w języku polskim lub językach południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim).	Student zna na poziomie zaawansowanym terminologię dotyczącą głagolityzmu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[SLAWMU2_W09] Ma pogłębioną wiedzę szczegółową na temat języków południowosłowiańskich, rozpoznaje i rozumie rządzące nimi prawidłowości oraz wciąż kształtujące je zmiany.	Student ma pogłębioną wiedzę szczegółową na temat języków i alfabetów południowosłowiańskich w tym głagolicy oraz ich wzajemnych relacji.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SLAWMU2_U09] Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim lub językach południowosłowiańskich.	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SLAWMU2_K07] Docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	Student docenia znaczenie filologii i nauk humanistycznych oraz ich rolę w kształtowaniu kulturowego obrazu Europy.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SLAWMU2_K05] Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy a zwłaszcza Europy Południowej i Słowiańszczyzny Południowej.	Student ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy Południowej.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu	Pojawienie się głagolicy na terenach chorwackich. Rozwój form liter głagolickich z kształtów obłych w kanciaste, periodyzacja zmian. Relacja między głagolicą a innymi alfabetami. Zjawisko trójjęzyczności (trojezicnost) i trójdialektyczności (tronarjecnost) Chorwatów w średniowieczu. Głagolica w zabytkach niesakralnych oraz rola głagołaszy w kulturze średniowiecznej Chorwacji. Cechy redakcji chorwackiej języka cerkiewnosłowiańskiego. Problematyka funkcjonowania normy językowej. (crkvenoslavenski hrvatskostaroslavenski i hrvatsko-staroslavenski). Głagolica w dobie druku (inkunabuły głagolickie). Działalność protestantów chorwackich. Poligrafia głagolicka. Problematyka ortografii oraz ligatur prostych i łamanych. Odnowa kościoła: Kongregacji Rozkrzewiania Wiary i jej wkład w drukarstwo głagolickie. Wpływ relacji Głagołaszy z duchowieństwem unickim na język ksiąg sakralnych. System ortograficzny wydawnictw Kongregacji Rozkrzewiania Wiary. Przyczyny odchodzenia od głagolicy i próba restytucji redakcji chorwackiej w tekstach kościelnych (D. Parčić). Działalność Akademii Starosłowiańskiej na wyspie KRK i Mszał J. Vajsa. Funkcjonowanie głagolicy w kulturze chorwackiej XXI wieku, neogłagolityzm. Działalność Towarzystwa Przyjaciół Głagolicy i Instytutu Starosłowiańskiego. Głagolica w dobie Internetu: projekty badawcze, dygitalizacja rękopisów i starodruków, czcionki i problemy techniczne przy pracy nad głagolicą chorwacką.
Wymagania wstępne i dodatkowe	
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Wykonanie pracy zaliczeniowej uzgodnionej z prowadzącym	51.0%	50.0%
Kolokwium ustne	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	• Moszyński, L., 1982, *Polskie głagolitika*, Slawistyka 3 (1982), 133-150 • Moszyński, L., *Wpływ Wulgaty na kształt starochorwackiego ewangeliarza z Omišlja*, Slovo 36 (1986), 111-122 • Moszyński L., *Wstęp do filologii słowiańskiej*, Warszawa 2006. • Szwejkowska, H., , *Książka drukowana XV XVIII wieku, zarys historyczny*, Wrocław 1987. • Oczkowa B., *Chorwaci i ich język. Z dziejów kodyfikacji normy literackiej*, Kraków 2006. • Oczkowa, B., *Zarys historii języka serbsko-chorwackiego*, Kraków 1983. • Rapacka, J. 1997, *Leksykon tradycji chorwackich*, Kraków • Wójtowicz M., *Początki pisma słowiańskiego*, Poznań 2002. • Włodkowski, M., *Pogranicze kultur i religii na podstawie Elementarza Matiji Karamana*, [w:] Pogranicza, red. Danuta Kowalska, Łódź 2007, s. 737-744. • Włodkowski, M. 2014, Chorwacko-cerkiewnosłowiański przekład hymnu Veni Creator Spiritus jako przykład powrotu do redakcji narodowej, Studia Wschodniosłowiańskie 14 (2014), 291-303 • Żurek, P., *Polska głagolica relikt piśmiennictwa czeskiego czy chorwackiego* [w:] Barciak, A., Iwańczak, W. (red.), *Piśmiennictwo Czech i Polski w średniowieczu i we wczesnej epoce nowożytnej*, Katowice 2006.
	Uzupełniająca lista lektur	• Babič, V., *Grafične značilnosti abecedarija Tabla za dicu Stipana Konzula Istrana iz leta 1561* [w:] *Četrto slovensko-hrvaško slavistično srečanje, Četvrti hrvatsko-slovenski slavistički skup,* red. Miran Hladnik, Ljubljana 2009, s. 49-64. • Babič, V., *Vzhodnoslovanizacja hrvaških glagolskih liturgičnih tekstov 17. in 18. stoletju in oblikovanje značilnih grafičnih sistemov levakovićevih izdaj misala in brevirja*, Slovo 47-49, Zagreb 1999. • Bakmaz,I., *Grafija najstarijih hrvatskoglagoljskih tiskanih knjiga*, Slovo 34, Zagreb 1984, s. 111-123. • Bratulić, J., Damjanović, S., *Hrvatska pisana kultura*, Križevci Zagreb 2005. • Damjanović S., *Jezik hrvatskih glagoljaša*, Zagreb 2008. • Gadžijeva S., Kovačević A., Mihaljević M., Požar S., Reinhart J., Šimič M., Vince J., *Hrvatski crkvenoslavenski jezik*, Zagreb 2014. • Hamm, J., *Ruska redakcija u glagoljskim spomenicima*, Slovo 21. Zagreb 1971, s. 213-222. • Hercigonja E., *Tropismena i trojezična kultura hrvatskog srenjovijekovlja*, Zagreb 2006. • Marko Japundžić, M., *Tragom hrvatskog glagoljizma*, Zagreb 1995. • Dragica Malić, *Na izvorima hrvatskoga jezika*, Zagreb 2002. • Nazor A., *Knjiga o hrvatskoj glagoljici Ja slovo znajući govorim*, Zagreb 2008. • Runje, P., *Školovanje glagoljaša*, Ogulin 2003. • Strohal R., *Hrvatska glagolska Knjiga*, Zagreb 1915. • Tomić M., *Hrvatskogagoljski Brevijari na razmeđu rukopisne i tiskane tradicije*, Zagreb 2014.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.